

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΟΜΩ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΩΝ

Ευαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Όμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Τὸ Πνεῦμα τῆς Εὐρώπης, Geist in Europa*, σσ. 7-24.

Παρέμβασις τοῦ συγγραφέως εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς «*Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν*» τὸν Νοέμβριον τοῦ 1996, εἰς ἣν τονίζεται ὅτι αἱ πνευματικαὶ ρίζαι τῆς Εὐρώπης στηρίζονται ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς καὶ ἑλληνικῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῆς δυτικῆς ρωμαιολατινικῆς τοιαύτης. Ἡ κοινὴ ἑλληνικὴ ρωμαϊκὴ χριστιανικὴ κληρονομία πρέπει νὰ ἀποτελῇ τὸ θεμέλιον τῆς ἱεραρχικῆς ταξινομήσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν θεμελιωδῶν πνευματικῶν ἀξιῶν.

Παναγιώτου Ν. Σιμωντᾶ, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, *Ἑρμηνευτικὴ ἔρευνα εἰς τὸ κείμενον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐπὶ τῇ βάσει ἀρχαίων ἑλληνικῶν μεταφράσεων*, σσ. 25-92, 467-500 καὶ 697-753 (συνεχίζεται).

Δημοσιεύεται τὸ πρῶτον μέρος τῆς ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἐρεύνης ἐπὶ τοῦ τρόπου ἀποδόσεως εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἑβραϊκῶν ὄρων. Παρουσιάζονται χίλιοι πεντακόσιοι ὄροι καὶ ἐρευνᾶται ὁ τρόπος μεταφράσεώς των ὑπὸ τῶν Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος, Συμμάχου καὶ τῶν Ἑβδομήκοντα.

Μέγα Α. Φαράντου, *Ἐπιστῆμη καὶ Θρησκεία*, σσ. 93-133, 501-535 καὶ 754-798 (συνεχίζεται).

Συνέχεια τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐρεύνης τοῦ συγγραφέως ἐπὶ τῆς σχέσεως Ἐπιστῆμης καὶ Θρησκείας. Εἰς τὸν παρόντα τόμον ἐξετάζονται αἱ σχέσεις αὐταὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 20οῦ αἰ., ὅποτε εἰσῆλθον εἰς νέαν βάσιν μετὰ τὰ μεγάλα ἐπιτεύγματα τῆς Ἐπιστῆμης καὶ τὴν ἀλληλοσυμπλήρωσιν Θρησκείας καὶ Ἐπιστῆμης ὡς ἐδίδαξεν ὁ Α. Einstein.

Στυλιανοῦ Γ. Παπαδοπούλου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, *Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος. Ἱεροκήρυκας καὶ ἑρμηνευτὴς τοῦ «κεκρυμμένου βάθους» τῆς Γραφῆς*, σσ. 134-170.

Ὁ συγγραφεὺς ἐρευνᾷ τὴν ἑρμηνευτικὴν ἀρχὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσόστομου περὶ τοῦ κεκρυμμένου βάθους τῶν βιβλικῶν χωρίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἑρμηνευτικῶν ὁμιλιῶν τοῦ ἱ. Πατρὸς. Ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη ἀρχὴ ἠκολούθηθη καὶ ἀπὸ ἄλλους ἐρμηνευτᾶς καὶ ἀπετέλεσε ἑρμηνευτικὴν μέθοδον τῆς Ἐκκλησίας.

Χρήστου Σπ. Βούλγαρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, *Προλεγόμενα τῶν ἐδαφίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ*, σσ. 171-196.

Τὸ πρόβλημα τῆς χρήσεως τῶν ἐδαφίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὑπὸ τῶν συγγραφέων τῆς Καινῆς, ἐξετάζει ὁ συγγραφεὺς λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀναπτυχθείσας κατὰ καιροῦς θεωρίας, ὡς τοῦ E. Bohl, J. R. Harris, καὶ καταλήγων εἰς τὴν ὀρθόδοξον περὶ χριστολογικῆς ἐρμηνείας τῆς Π. Διαθήκης θέσιν.

Χρυσοστόμου Σαββάτου, Ἀρχιμ., *Συζητήσεις στὸν ΙΓ' αἰ. γιὰ τὴν γνησιότητα τῆς φράσης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ «καὶ προβολεὺς διὰ Λόγου τοῦ ἐκφαντορικοῦ πνεύματος»*, σσ. 197-211.

Ὁ συγγραφεὺς παρουσιάζει τὰς γενομένας συζητήσεις σχετικῶς μὲ τὴν γνησιότητα τοῦ ἀνωτέρω χωρίου τοῦ Ἱ. Δαμασκηνοῦ, τὸ ὁποῖον προεβλήθη ὑπὸ τῶν λατινοφρόνων πρὸς θεμελίωσιν τῶν ἀπόψεων των. Διερευνᾷ τὸ ἀξιόπιστον τοῦ χωρίου, μὲ βάσιν ἀνεκδότον λόγον τοῦ Γεωργίου Μοσχάμπαρ καὶ συμπεραίνει ὅτι ἐσφαλμένως τοῦτο ἀπεδόθη εἰς τὸν ἐν λόγῳ ἱερὸν πατέρα.

Συμεῶν Π. Κούτσα, Ἀρχιμ., *Καλλίστου Ἀγγελικούδη Τέσσαρα ἀνεκδότα ἡσυχαστικὰ ἔργα. Εἰσαγωγή, κριτικὸ κείμενο, γαλλικὴ μετάφρασις καὶ σημειώσεις*, σσ. 212-247 καὶ 536-581.

Ὁλοκλήρωσις τῆς δημοσιεύσεως ἀνεκδότων ἡσυχαστικῶν ἔργων τοῦ Καλλίστου Ἀγγελικούδη εἰς τὸ πρωτότυπον καὶ εἰς γαλλικὴν μετάφρασιν.

Κυρίλλου Κατερέλου, Ἀρχιμ., *Οἱ βουλγαροεπίσκοποι καὶ ἡ ποιητὴ τῆς ἐκπτώσεως*, σσ. 248-264.

Ἐρευνα ἐπὶ τῆς κατ' οἰκονομίαν δοθείσης λύσεως τοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον εἶχε δημιουργηθῆ τὸν 13ον αἰῶνα ἐκ τῆς καταλήψεως ἐπισκοπικῶν θρόνων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος ὑπὸ Βουλγάρων ἐπισκόπων ἐπιβατικῶς. Ὁ συγγραφεὺς ἐρευνᾷ τὰ κείμενα καὶ παρουσιάζει τὰς προταθείσας λύσεις, καταλήγων εἰς τὴν δοθεῖσαν τοιαύτην τῆς οἰκονομίας.

Εὐτυχίου Σαρμάνη, Ἀρχιμ., *Ἀκολουθία τῶν ἐν Στροφάσιν ἀνααιρεθέντων ὁσίων πατέρων ὑπὸ Παχωμίου Ρουσάνου συντεθεῖσα*, σσ. 265-283.

Ἐκδοσις τῆς χειρογράφου Ἀκολουθίας τῶν ἐν Στροφάσιν ἁγίων, ἔργον τοῦ Παχωμίου Ρουσάνου. Παραδίδεται εἰς δύο χειρόγραφα ἀποκείμενα εἰς τὴν Μαρκιανὴν Βιβλιοθήκην καὶ εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἀντιστοιχῶς.

Ἀριστοτέλη Χ. Εὐτυχιάδη, Ἐντεταλμένου Καθηγητοῦ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Αἱ ἀδελφαὶ Ζηναῖς καὶ Φιλονίλλα (Α' αἰῶνος) αἱ πρῶται γυναῖκες ἰατροί*, σσ. 284-287.

Παρουσιάσις ἐνώπιον τοῦ ΔΕ' Διεθνoῦς Συμποσίου Ἱστορίας τῆς Ἱατρικῆς, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν εἰς Κῶν ἀπὸ 2-8 Σεπτεμβρίου 1996.

Ἀριστοτέλη Χ. Εὐτυχιάδῃ, Ἐντεταλμένου Καθηγητοῦ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Τὰ πρῶτα εἶδη νοσοκομείων κατὰ τοὺς πρῶτους τρεῖς Χριστιανικοὺς αἰῶνας καὶ κατὰ τὴν πρώτην Βυζαντινὴν περίοδον*, σσ. 288-291.

Παρουσιάσις ἐνώπιον τοῦ ΔΕ' Διεθνoῦς Συμποσίου Ἱστορίας τῆς Ἱατρικῆς, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν εἰς Κῶν ἀπὸ 2-8 Σεπτεμβρίου 1996.

Μυρτάλλης Ἀχειμάστου-Ποταμιάνου, *Παναγία «Ἡ Ἀληθινή». Μιὰ παλαιολόγια εἰκόνα τῆς Μονῆς Γηροκομείου Πατρῶν*, σσ. 292-309.

Περιγραφή καὶ δημοσίευσις τῆς ἐν θέματι εἰκόνας, τῆς ὁποίας ὁ εἰκονογραφικὸς τύπος καὶ ἡ ὄνομασία ἀπεκαλύφθησαν μετὰ τὴν συντήρησίν της ὑπὸ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν.

Ἰωάννου Ἀντ. Παναγιωτοπούλου, *Ἦσυχαστικά στοιχεῖα στὶς Ἀποκρίσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἱερεμία Β' τοῦ Τρανοῦ*, σσ. 310-332.

Ὁ συγγραφεὺς ἐπισημαίνει τὰς ἡσυχαστικὰς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῶν γνωσῶν τριῶν Ἀποκρίσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἱερεμία Β' τοῦ Τρανοῦ πρὸς τοὺς θεολόγους τῆς Τυβίγγης, οἱ ὅποιοι ἐπεζήτησαν τὴν προσέγγισιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μὲ σκοπὸν νὰ κερδιθῇ αὕτη ὑπὲρ τῆς Μεταρρυθμίσεως. Ὁ θεολογικὸς λόγος τῶν Ἀποκρίσεων ἀποδεικνύει τὴν ἐμμονὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν πατερικὴν παράδοσιν καὶ σκέψιν.

Κωνσταντίνου Ἰ. Κορναράκη, *Κριτικὲς παρατηρήσεις στὶς εἰκονολογικὰς θέσεις τοῦ Ὑπατίου Ἐφέσου*, σσ. 333-371, 582-598 καὶ 836-869.

Ἐκθεσις καὶ κριτικὴ ἐπὶ τῶν περὶ εἰκόνων ἀπόψεων τοῦ Ὑπατίου ἐπισκόπου Ἐφέσου, ὡς αὗται διατυποῦνται εἰς ἐπιστολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰουλιανόν, ἐπίσκοπον Ἀδραμντίου.

Ἰωάννου Γ. Χατζηουρανίου, *Διορθόδοξον Θεολογικὸν Ἐπιστημονικὸν Συνέδριον «Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος ὁ πνευματικὸς, ὁ μοναστικὸς, ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἡγέτης»*, σσ. 372-387.

Χρονικὸν τοῦ Διορθοδόξου Θεολογικοῦ Συνεδρίου περὶ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, τοῦ συγκληθέντος εἰς τὴν Αἴγιναν ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1996.

Παύλου Μενεβίσογλου, *Κατάλογος διατάξεων καὶ Ἀκολουθιῶν Παρασκευῆς καὶ Καθαγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου*, σσ. 432-466.

Ὁ συγγραφεὺς δημοσιεύει ἐνταῦθα Κατάλογον τῶν ἑλληνικῶν Ἀκολουθιῶν παρασκευῆς τοῦ Ἁγίου Μύρου ἀπὸ τοῦ Η' αἰῶνος (Βαρβερινὸς κῶδιξ) ἕως τῶν νεωτέρων χρόνων, ταυτίζων τὰ χειρόγραφα μὲ τὰ γνωστὰ ἐκδόσεις, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν.

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, *Προλεγόμενα στὴν Χριστολογικὴ Ἀπολογητικὴ*, σσ. 625-642.

Ἡ πρόκλησις τοῦ ἔτους 2000 ὀδηγεῖ εἰς ἀνανέωσιν τοῦ ἐρωτήματος τοῦ Κυρίου: «*Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;*» (Ματθ. ιστ' 13). Δι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῆς Χριστολογικῆς Ἀπολογητικῆς πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν σημερινῶν αἰτιάσεων ἐναντίον τῆς πίστεως εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἀντωνίου Γ. Κόμπου, Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης, *Περὶ δωροδοκίας*, σσ. 643-663.

Τὴν δωροδοκίαν ὡς ἠθικὴν παράβασιν ἐρευνᾷ ὁ Σεβ. συγγραφεὺς παραθέτων τὰς γνώμας τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων φιλοσόφων, ὡς καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος διδασκαλίαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Μακαρίου Τηλλυριδῆ, ἐπισκόπου Ριρούτας, *Ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς*, σσ. 664- 696.

Ὁ συγγραφεὺς παρουσιάζει ἱστορικὰς λεπτομερείας ἀπὸ τὴν ἴδρυσιν τῆς πρώτης ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου εἰς Νέαν Ὑόρκην. Εἰς τὸ δευτέρον μέρος τῆς μελέτης δημοσιεύονται τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐφορευτικῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ὡς καὶ ὁ Κανονισμὸς λειτουργίας αὐτῆς.

Ἰωάννου Β. Φειδᾶ, *Ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ κατανόησις τῆς Ἐκκλησίας εἰς τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνας*, σσ. 870-924 (συνεχίζεται).

Ἡ Ἐκκλησιολογία τῶν δύο πρώτων αἰῶνων δὲν ἀνεπτύχθη συστηματικῶς, οὔτε διευτύθη θεολογικῶς, ἀλλ' ἐβίωθη πρακτικῶς ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἐνορίας (κοινότητος). Ἐν τῇ προσπάθειά τῆς διερευνήσεως τῆς Ἐκκλησιολογίας ὁ σ. ἀναλύει τὸν ὄρον «Ἐκκλησία», ὡς οὗτος γίνεται κατανοητὸς ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ καὶ εἰς τοὺς Ἀποστολικούς Πατέρας. Ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα ἐὰν ἔχη τὴν ἀνωτέραν θέσιν ἢ ἰδέα τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας ἢ ἢ τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας. Διεξοδικῶς ἐξηγεῖ τὴν σχέσιν τοῦ λειτουργήματος καὶ τῆς κοινότητος καὶ τὴν ἐν τῇ κοινότητι σημασίαν τοῦ ἐπισκόπου, ἐνθα ἔχει τὰς ρίζας τῆς ἢ καθολικότης τῆς Ἐκκλησίας καὶ εὐρίσκει κατανόησιν ἢ ἔκφρασις «Καθολικὴ Ἐκκλησία». Ἐκτὸς τούτων διαπραγματεύεται τὸ θέμα: ἢ ἀποστολικὴ παράδοσις καὶ ἢ ἐπισκοπικὴ διαδοχὴ ὡς ἀπόδειξις τῆς αὐθεντικότητος τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Esam Sami Said, *Ἡ Χριστολογία τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ λειτουργικὰ αὐτῆς βιβλία*, σσ. 925-959 (συνεχίζεται).

Ὁ συγγραφεὺς ἐκθέτει κατὰ τρόπον συστηματικόν, τὴν χριστολογικὴν διδασκαλίαν τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας, ὡς αὕτη ἐκφέρεται εἰς τὰ λειτουργικὰ αὐτῆς βιβλία. Εἰς τὸ παρὸν τμήμα τῆς ἐργασίας γίνεται σύντομος ἀναφορὰ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς περὶ τοῦ Κυρίου.